

שבועות תשע"ה הג מתן תורתנו

רקידה של מצוה

נהוג בהרבה בתי כנסיות וישיבות לרקוד בליל שבועות אחר תפילת החג, וכן היה נהוג בישיבתנו של הגרש"ז אורבך. פעם ניגש אחד התלמידים ושאל לרבינו האיך מותר לרקוד ביו"ט, הרי מבואר בשו"ע (של"ט, ג) שאין לרקוד בשבת ויו"ט. השיבו הגרש"ז אורבך במתק לשונו: בחתונה שלך אתה רוצה שירקדו, אף הקב"ה רוצה שירקדו ביום הנישואין שלו שהוא יום קבלת התורה. וזהו רקידת מצווה שמותרת בשבת ויו"ט.

"שמחת תורה" בשבועות

שאל המגיד מדובנא, מדוע לא נקבעה "שמחת תורה" בחג שבועות ביום מתן תורה? ותירץ על פי משל, לאדם חשון בנים שהלך אל הרופאים הגדולים ביותר, אך ללא הועיל. השיאו לו ידידו ומרעיו לפנות לעזרה אצל אחד מצדיקי ישראל שיצא לו שם כבעל מופת. עשה כעצתם ופנה אל אותו צדיק. עמד הצדיק בתפילה על אותו אדם, ומקץ ימים בישר לו בשמחה, בעוד שנה לך ולאשתך בת, ואולם תנאי אחד אני מתנה אתך, כי בל תראה בתך פני איש, עד לאחר שתכנס בברית הנישואים ועד לאחר החופה, ולא - מות תמות הבת.

בלית ברירה הסכים לתנאי, מיד בלדתה נשלחה הבת בלוויית שפחות החצר, לבית שעמד על אי בודד ומרוחק, הילדה גדלה וטופחה ע"י נשים בלבד, מדי פעם בפעם האם באה לבקרה, אולם אביה לא ראה את פניה.

כשגדלה הילדה, פנה אביה לאחד ממרעיו וביקש ממנו להשיא את בתו לבנו. אך אבי החתן השיב כי הוא רוצה לראות תחילה את הכלה, הסביר לו אבי הבת, כי דבר זה נבצר ממנו, אולם הסבר זה לא ריצה את האיש והוא מיאן לתת את בנו לבתו, פנה לעוד אנשים אולם כולם מיאנו להיענות להצעה בלי שראו את הכלה תחילה. לבסוף נזדמן אדם אחד, בן למשפחה חשובה, אשר ניאות להשתדך לבתו בלי שראה

אותה, בשל הנדוניה הגדולה שהובטחה לו מאת אבי הכלה. לאחר החתונה ראה החתן לראשונה את הכלה, אולם אמר האיש בלבו, אמנם היא ניהונה בחן ויופי, אך שמא נבערה מדעת היא. המתין האיש כמה חודשים ורק כעבור חצי שנה בא אל חותנו, ואז הודה לו בתשואות חן על בתו הטובה והחכמה שנתן לו. הנמשל, ביקש הקב"ה לתת תורה לישראל, חזר הקב"ה עם התורה על כל האומות ולא קיבלוה, מה עשה כפה על ישראל הר כגיגית ונתן להם את התורה, בעל כורחנו קיבלוה, כי לא ידענו מה טיבה, רק כעבור זמן נודע לנו מה גדול ערכה ומה רב יקרונה של התורה שניתנה לנו, לפיכך לא ניתן לשמוח בשמחתה של התורה ולקבוע את יום שמחת תורה, רק חצי שנה לאחר מועד קבלתה. (המגיד מדובנא)

"ויתייצבו בתחתית החר" (שמות יט, יז)

בגמרא (שבת פה.) דרש רבי אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית... והקשה התוס' שהרי כבר הקדימו נעשה לנשמע ומרצון קיבלוה, מדוע הוצרכו שוב לכפות עליהם.

ביאר מרן הבעש"ט הק' (כתר שם טוב מז) כי אין רבותא להכריז 'נעשה ונשמע' בשעה שהם שרויים במצב הארה (אורות) זכים ומצוחצחים אחר מ"ט ימי הספירה שהכינו עצמם לקראת קבה"ת, מכיוון שידע הקב"ה שלא לעולם יישארו במצב טוב ויבאו ימי החשיכה, על כן כפה הר כגיגית שיקבלו על עצמם עול תורה בכל אופן ומצב - אף כשהם צריכים לכופ עצמם לכך, והיא היא עיקר קבלת התורה.

באופן דומה ביאר הר"ק הרמ"מ מלעלו"ב ז"ע שכשעמדו בהר סיני פסקה זוהמתן ובטל מהם יצר הרע, ובמצב כזה שוב אין חפץ להקב"ה בעבודתם, שהרי כבר יש לו בשמים ממעל רבי רבבות מלאכים שרפים ואופנים שאין בהם יצר הרע, ואינו נצרך גם לברואי מטה אם אין בהם יצר הרע, ע"כ כפה עליהם הר הוא היצר הנדמה ל'הר' (סוכה נב.), כלומר שהחזיר להם את היצר הרע כבראשונה, ובזה חזרה מעלתם

נאמר במדרש (תנחומא בראשית א): "והתורה במה הייתה כתובה? על גבי אש לבנה באש שחורה".
הזוהר הקדוש מסביר את הרמז בכך שהתורה נכתבה שחור על גבי לבן באש: ה'שחור' הוא רמז לייסורים ולצרות שיש לאדם. כל דבר שלא הולך לפי המתוכנן ומסב לו צער - מקורו ב'שחור'.
מה התכלית של ייסורים אלו?
לחבר את האדם ל'לבן', לאור הבהיר של בורא עולם, אין סוף ממלא כל עלמין.
כשיחבר האדם את הכאב והסבל אל הקב"ה שהוא היה הווה ויהיה וקיים בכל מצב, כשהאדם חי עם הקב"ה ומכניס את אורו הבהיר לכל מאורע שקורה לו, החיים הופכים לתקשורת ישירה בין הנברא לבורא.
האדם מעמיד את ה'שחור' מעל ה'לבן', מתבונן במשקפי האמונה במאורעות שפוקדים אותו ומסוגל לפענח את המסר האלוקי שבורא עולם שולח לו.
זהו הרמז באותיות התורה שנכתבות שחור על גבי לבן. 'תורה' מלשון 'הוראה' - כזה ראה וקדש. (כ"ק האדמו"ר מספינקא שליט"א)

לעי"נ הרה"צ
פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

שבועות תשע"ה הג מתן תורתנו

הזהירות בדברות אלו - בין אדם לחברו, יותר ממה שנוהר בבין אדם למקום.
כי עיקר העיקרים הוא 'בין אדם לחברו'. (באר הפרשה)

סיפר הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע, ששנה אחת הכריז הרה"ק רבי מנדל מרימינוב זי"ע בבית מדרשו בחג השבועות, כל מי שלא קיים את עשרת הדברות יצא נא מחוץ לביהמ"ד, מיד יצאו כל העם בזה אחר זה עד שלא נשאר מנין אחד בביהמ"ד. לאחמ"כ שב והכריז בשנית כל הרוצה לקיים את עשרת הדברות, ומקבלם על עצמו הרשות בידו להיכנס לביהמ"ד. וביאר מהרי"ד, כי כך היא דרכם של בני ישראל, מתחילה אמר שמי שלא קיים יצא, כי על האדם לעשות חשבון הנפש על השנה שעברה, כיצד עסק בתורה וכיצד קיים את המצוות, שהרי בעצרת נדונין על פירות האילן, אך אין טעם וענין להישאר בבכי ובמרירות על אשר לא קיים עד עתה, אלא יתחזק ויקבל על עצמו שמעתה ואילך יקיים את כל התורה כולה.

"ויהי קולות וברקים"

כשניתנה תורה לישראל, היה קולו הולך מסוף העולם ועד סופו, וכל מלכי עובדי כוכבים אחזתם רעדה בהיכליהם ואמרו שירה. נתקבצו כולם אצל בלעם הרשע ושאלו אותו, מה קול ההמון אשר שמענו, שמא מבול בא לעולם? אמר להם כבר נשבע הקדוש ברוך הוא שאינו מביא מבול לעולם. אמרו לו, מבול של מים אינו מביא אבל מבול של אש מביא. אמר להם כבר נשבע שאינו משחית כל בשר. שאלו ומה קול ההמון ששמענו? אמר להם חמדה גנוזה יש לו בבית גנזיו, שהייתה גנוזה אצלו תשע מאות שבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם, ומבקש ליתנה לבניו, מיד פתחו כולם ואמרו "ה' יברך את עמו בשלום". (זבחים קטז, א)

מתאמרא משמיה דהגה"ק רבי ישראל סלנטר זי"ע, שהנהגה אין לנו יודעים כיום בדיוק איה המקום בו ניתנה תורה לעם, וכך נמי אין ידוע באיזה יום קיבלו אבותינו את התורה בסיני, כי הלא נחלקו רבנן אם היה ביום ו' לחודש סיון או בז' בו. כי הקב"ה סיבב כך ללמדנו חוקי חיים, שלא יאמר אדם, כאן במקומי, בבית מדרשי, או בישיבה זו ובכולל זה בו אני נמצא אין בידי להצליח בתורה, אילו הייתי משנה מקומי בוודאי הייתי מצליח בלימודים, וכן לענין ה'זמן', לא יאמר שבזמן הזה ובמצב הנוכחי איני יכול לעמוד בתורה, אלא ידע שבכל מקום ובכל זמן מסוגל הוא ללמוד וזוהי היא חובתו בעולמו. (באר הפרשה)

"דבש וחלב תחת לשונך"

הרה"ק רבי חיים ויטאל זי"ע כתב: איתא בזהר הק', שש"ה לאוין שבתורה מכוונים נגד שש"ה ימות החמה, ולכל יום יש את הלאו שכנגדו!
(במסכת מכות כג: ובמדרש תנחומא פר' כי תצא מובא: שש"ה מצוות לא תעשה כמניין ימות החמה. ובכל יום ויום שהחמה

למקומה, כי מעתה יהא להם במי ובמה להילחם.
וכך ביאר הרה"ק ה'לב שמחה' זי"ע על הכתוב (שמות יט, ד) ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי, ובתרגום יונתן 'עוד בהיותכם ממצרים העליתי אתכם על כנפי נשרים, ובאתם אל מקום הקודש והמקדש לערוך שם את קרבן הפסח, ומשם הקרבתי אתכם לקבל את התורה הקדושה'.
ולכאורה יש לתמוה, אם כבר עמדו ברגליהם בירושלים על הר הבית מדוע החזירם הקב"ה מצרימה לקיים בהם שוב 'יצאת מצרים', ולא השאירם שם להיות יושבים בארץ זבת חלב ודבש על מי מנוחות - בקבלת התורה בארץ ישראל.
אלא מכאן, כי לא כך היא דרכה של תורה, ואי אפשר ל'קבל את התורה' מתוך שובה ונחת, ורק על ידי 'גיעה וטורח הדרך' היו ראויים לקבל ולהשיג את התורה, לעלות מעלה מעלה בהר' ולקום במקום קדשו.
ובזה ביאר הרה"ק ה'פני מנחם' זי"ע את המנהג להפסיק את הבחור החתן בעת דרשתו בסעודת ה'בר המצווה' בשירה ובזמרה, ואח"כ ממשיך בדרשתו כבתחילה - ללמדם שיעסקו בתורה אפילו בשעה שהם מסובבים ב'מפריעים' ה'מזמרים' בסמוך אליהם כל מיני זמירות שונים ומשונים. (באר הפרשה)

הסגולה הגדולה

מסופר על הגאון הגדול רבי חיים קרייזווירט זי"ע רבה של אנטוורפן שבבלגיה, ששבת פעם את שבתו בניו יורק שבארצות הברית, ובצהרי יום השבת קודש מסר שיעור ב'לומדות' ופלפול בבית מדרש מקומי.
המון העם המתגוררים בסביבות בית המדרש הגיעו בהמוניהם לשמוע את דבריו הקדושים והמאלפים, ואף מרחוק באו מאות יהודים אשר שירכו רגלם כשעה ושתיים בחום הקיץ.
באמצע הדרשה נענה רבי חיים ואמר, 'הנה הולך אני לומר בפניכם סגולה בדוקה להתמדה בתורה הקדושה אשר היה שווה בשבילה כל המאמץ של שעות ההליכה עד הגיעכם הנה', וכך חזר שוב ושוב על גודל הסגולה אותה עומד הוא לומר כעת ותועלתה הרבה.
לאחר כל ההקדמות, נענה ואמר: 'הסגולה הגדולה ביותר לזכות על ידה להתמדת התורה היא להתיישב ללמוד'.

עשרת הדברות

כתב המבי"ט (בית אלוקים שער היסודות פי"ב) הנה חמשת הדברות הראשונות שנכתבו ב'לוח' הימין משני הלוחות מדברים ממצוות שבין אדם למקום - אנכי, לא יהיה לך, שבת ושאר הדברות שעל האדם לקיימם בינו לקונו, ואילו חמשת הדברות האחרונות מדברים מ'בין אדם לחברו' כ'לא תרצח' ו'לא תגנוב'. והנה המתבונן יראה כי דברות של בין אדם למקום ארוכות המה, ואילו המצוות שבין אדם לחברו נאמרו בקוצר אמרים 'לא תגנוב' ותו לא, ומאחר ששני הלוחות שווים בגודלם היו, נצטרך לומר כי האותיות של הדברות האחרונות גדולות היו בהרבה מדברות הראשונות, - וטעם הדבר כדי שיהא נראה וניכר לכל חיוב

שבועות תשע"ה חג מתן תורתנו

כשהוא מעמיד פנים כאלו הוא אחד החסידים ונכנס לקבל שלום מהצדיק.

הסוואתו של המשכיל לא עזרה לו, שכן כמה מהחסידים הפקחים עמדו מהר על זהותו, ובסתר עלה בידם לספר לרבי מי הוא האיש שהגיע אליו ומהי מטרת בואו.

ישב הרבי בסעודת יום שבת קדש כשהוא אחוז מחשבות, ולפתע נענה ואמר: "נפתחו השמים ושמי השמים, והכריזו שפלוני בן אלמוני יתקבל לרב בעיר סטרליסק".

הדבר יצא מפי הרבי, ופני המשכיל חפזו.

הוא הבין כי הפסיד בשליחותו, והרבי עלה על זהותו עוד בטרם הספיק לדבר עמו בנושא, והדבר גרם לו חרון אף ומפח נפש.

לא שלט המשכיל ברוחו, ואמר: "רבנו, היות והשמים לא נפתחו מאז מתן תורה לאחר יציאת מצרים, אולי כדאי היה עכשיו להשיב את התורה בחזרה השמימה, ועל ידי כך נוכל להפטר בבת אחת מכל הצרות והמחלוקות בגלל רבנים ודינים, שוחטים וכל כלי הקדש למיניהם?"

השומעים נבהלו לשמע דברי הנבלה והליצנות, אך הצדיק השיב ברצינות רבה ובתמימות גמורה: "כמה חבל, אחרת את המועד! השמים כבר נסגרו ולא ניתן עתה להשיב את התורה השמימה, אולם, עדין יש לך הזדמנות לעשות זאת, הרי יודע אתה שבכל חג השבועות מתעוררות אותן המדרגות שהיו בזמן קבלת התורה, אם כן תוכל לעלות השמימה בחג השבועות ולהחזיר לשם את התורה שלך".

הגיע חג השבועות, ואותו משכיל עמד אף הוא בין שאר המתפללים בבית הכנסת, ויהי כשהחל בעל הקורא באמירת האקדמות שלפני קריאת התורה בפרשת יתרו ועשרת הדברות, התעלף לפתע המשכיל על מקומו, ועוד בטרם הספיקו להשיב את נפשו, פרחה נשמתו ממנו ועלתה השמימה.

כשנודע הדבר לרבי יצחק אייזיק מקומרנא, נענה ואמר: "מדוע אתם כה נרעשים מפטירתו? והרי הדבר פשוט מאד, העולם ומלואו לא נבראו אלא בשביל התורה, ובלעדיה אין קיום לעולם. יוצא אפוא, שמי שברצונו להחזיר את התורה השמימה, אי אפשר לו בשום אופן להתקיים בעולם הזה, ולכן היה על המשכיל להפטר מן העולם ולשוב לעפרו".

"וקדשתם היום ומחר" (שמות יט')

בתחילת דבר ה' אל עמו ציוונו להוסיף בגדרי קדושה וטהרה, וכמאמר צדיקים בפסוק (שם, ה) 'והייתם לי סגולה', שהקב"ה מבקש מישראל שיתנו לו צורת 'סגול' החקוקה בפניהם, אלו השתי עיניים והפה, לשומרם בקדושה, שלא יסתכל אדם במקומות האסורים וכן יהא נזהר מלדבר לשון הרע ורכילות ושאר דיבורים אסורים.

ועל כך יאמרו המושלים, לאחד שהיה בבית חתנות ושכח שם חפץ כלשהו, באישון לילה נזכר מאבדתו ומיהר להשיב פניו לעבר האולם בו נערכה החתונה אולי יש תקוה והחפץ במקומו מונח.

כאשר הגיע למקום והנה חושך ואפילה מקדמים פניו, השולחנות עומדים נכלמים בצדי האולם, ואין ברחבי האולם

זורחת עד שהיא שוקעת, צווחת ואומרת לאדם: גוזרני עליך במי שהגיע ימיך ליום הזה, אל תעבור בי את העבירה הזאת).

צא וחשוב, ותמצא שמצוות לא תעשה של בשר וחלב היא ה-66 במניין מצוות לא תעשה, והיא מקבילה לחג השבועות שהוא יום ה-66 מראש השנה לחדשים - ראש חודש ניסן...

עוד נראה, כי מסמיכות הפסוקים "ראשית בכורי אדמתך" - "לא תבשל גדי בחלב אמו", נרמז שיום הביכורים מכונן נגד הלאו של לא תבשל גדי בחלב אמו. ולכן המנהג לדקדק לאכול מאכלי חלב ומאכלי בשר - כפי הלכותיהן - בהפסק קינוח והדחה, לעשות פעולה ניכרת שאנחנו מקיימים מצוות אזהרת בשר בחלב שהוא נגד יום הביכורים - חג השבועות...

"ובהם נהגה יומם ולילה"

הגר"א מוילנא זי"ע"א מתמיד גדול ושקוד היה ולא ביטל רגע מן התורה. ואם קרה שביטל, היה רושם בפנקסו, שביום פלוני בחודש פלוני, ביטל כך וכך רגעים מן התורה. בערב יום הכפורים היה מחשב ומצרף את כל הרגעים, שביטל מן התורה בכל השנה כולה, ובוכה ומתוודה על עוון ביטול תורה. ואמרו עליו, שמעולם לא נצטרפו כל אותם הרגעים בשנה אחת לשלוש שעות.

יהודי עשיר ומכובד נכנס פעם אל הרה"ק הרי"צ מלובוביץ זי"ע, והבין הרבי שאין יהודי זה קובע עתים לתורה, נענה ואמר לו ס'פאסט נישט (אינו מתאים) לבעל-בתיש'ע יוד (יהודי מכובד כמוך) שיעבור עליך יום בלא ללמוד דף גמרא.

הגה"ק רבי חיים מוולוז'ין זי"ע שאל פעם יהודי אחד מדוע אינו קובע עתים לתורה, תירץ היהודי את עצמו שהוא טרוד בטרדת הפרנסה, ולכן אין עיתותיו בידו לעסוק בתורה.

אמר לו הגר"ח שאם כך הם פני הדברים, הרי שאין בינו לבין אומות העולם ולא כלום, דהא בשעה שעבר הקב"ה עם התורה אצל האומות העולם ושאלם האם ברצונם לקבל את התורה, ענו לו זה בכה וזה בכה, בני עשו ענו שכל חיותם הוא מרציחה וכבר נתברך אביהם 'על חרבך תחיה' וכן שאר האומות, והיו שמיאנו לקבל את התורה מפני פרנסתם וחיותם, ואם כן אף האומר שאינו לומד ואינו קובע עתים לתורה מפני חיות נפשו ופרנסתו הרי הוא כאותן האומות...

"אם לא בריתי יומם ולילה"

בעיר סטרליסק, התפנה פעם כסא הרבנות ובני העיר נחלקו בדעותיהם על המועד המתאים לכך.

בעוד שחסידי קומרנא שבעיר, שחסו בצלו של רבי יצחק אייזיק מקומרנא, תמכו ברב מסוים שהיה גדול בתורה ומפורסם במעשיו הטובים, היו אחרים בעיר שהתנגדו לכך וצדדו במעמד אחר.

בראש המחנה השני עמד אחד מגדולי המשכילים בעיר, וכשראה שדעתם של חסידי קומרנא תקיפה, החליט לנסוע אל רבי יצחק אייזיק מקומרנא כדי לשכנעו להסכים למעמד שלו. נסע האיש לקומרנא והגיע אליה בימים שביו פסח לעצרת,

שבועות תשע"ה חג מתן תורתנו

משל למה הדבר דומה, לרופא שהיה לו כלי מלא שמן אפרסמון של סם חיים, ושמרו בשביל בנו. לימים כשהזקין, רצה לתת לבנו את אותו סם חיים, אמר, עבדים רעים יש לי בביתי, אם ידעו שאני נותן לבני אוצר זה, ירעו בעיניהם וירצו להרגו. מה עשה, לקח סם המוות ונתן על פתח הכלי, קרא לעבדיו ואמר להם התרצו הכלי הזה? אמרו נראה מה יש בו, טרם הריחוהו הלכו למות, אמרו בליבם אם סם זה יתן לבנו, בוודאי ימות ואנחנו נירש את אדוננו. אמרו לו, אדוננו, סם זה לא ראוי אלא לבנך, ואת השכר שמגיע לנו עבור עבודתנו, השאירנו אצלך ותנהו לבנך כשוחד שיסכים לקבלו.

והנמשל, כך הקב"ה ידע אם יתן את התורה לישראל טרם שיודיע לאומות העולם, יהיו רודפים את ישראל עליה והורגים אותם, לכן עשה בדרך זו, הניח סם המוות למעלה, ואמר להם דברים שלא ימצאו חן בעיניהם: לא תרצח, לא תנאף, והם נתנו לו מתנות ואוצרות כדי שיקבלוהו. וכולם קבלם משה ליתנם לישראל, שנאמר: (תהלים סח יט): "עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם". ומשום זה ירשו ישראל את התורה בלי ערעור, ובלי קטרוג כלל. בא וראה אלו מתנות ואוצרות קבלו ישראל, ומשום זה לא היה שולט עליהם המוות ולא יצר הרע. אך כיון שחטאו בעגל, נלקחו מהם. וכל זמן שישראל שבים לאביהם שבשמים, אותם אוצרות חוזרים אליהם.

זהו שאמרו חז"ל (שבת פח ע"א): בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, באו ששים ריבוא מלאכי השרת וקשרו לכל אחד ואחד מישראל שני כתרים, אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע. ומאין נעשו כתרים אלו? מאותם האורות שנתנו שרו של עשו ושרו של ישמעאל, לשחד את ישראל שיקבלו את התורה. כתר אחד כנגד נעשה מלשון עשו, וכתר אחד כנגד נשמע מלשון ישמעאל. [ולפי זה מובן, למה ישראל אמרו דווקא בלשון זו "נעשה ונשמע", ולא בלשון אחרת, נציית ונאזין? כי רצו לרמוז להקב"ה על ההוד שמגיע להם מעשו וישמעאל, עקב אי הסכמתם לקבל את התורה.] (ע"פ הזוה"ק)

"שובו לכם לאהליכם"

פעם נתוועדו בחג השבועות אצל הרה"ק ה"תפארת שלמה" מראדומסק זיע"א, ציבור גדול של חסידים, יותר מכפי ששיערו מראש, ועל כן לא הספיקו להכין בשביל כולם צרכי יום טוב, והחסידים לא יכלו באותו חג לקיים מה שאמרו "הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם (= אכילה ושתיה)". בשעת פרידתם אחר החג אומר להם הרבי: "שובו לכם לאהליכם", ה"לכם" שהיה חסר לכם פה תקבלו באהליכם: פרנסה וברכה וכל טוב.

**יה"ר שנזכה לקבל התורה בשתי ידיים,
"אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר
וכבוד". אמן ואמן.**

אלא שיירי מאכל ועצמות מושלכים על הארץ, עד שאי אפשר להאמין כי לפני שעות ספורות ממש האיר ההיכל באור יקרות והייתה סעודה ערוכה בכלים נאים ומפוארים. וחשב לעצמו, מה בצע בכל 'שמחת הנישואין' כשסוף דבר נשאר מכל ה'רעש' רק מקום חשוך ו'עצמות' על הארץ...

אחר כמה רגעים שב ואמר, לא כי, אם החתן קידש את הכלה ואמר 'הרי את מקודשת לי' הרי לנו רווח גדול מכל החתונה, והיה שווה כל הטרחה וההוצאות סביב הנישואין, אולם אם לא היו קידושין אזי שאלתו במקומה עומדת... הרי בסוף לא נשאר אלא עצמות וקליפין...

והנמשל הוא, לסוף כל האדם ההולך בדרך כל הארץ למקום מנוחתו, מורידים אותו לבור חשוך וצלמות, ולא נותר ממנו כי אם עצמות מושלכות, ואם היו 'קידושין' - שקידש את עצמו בכל מיני קדושות אם כן יש תועלת מרובה בכל ירידתו לעולם הזה ושנות חייו עלי אדמות, ואם אין כאן 'קידושין' אזי באמת 'מה בצע בדמי ברדתי'... וזהו שאמרו (עירובין נד) 'האי עלמא כבי הילולא דמיא', לרמוז על תכלית חיי האדם בזה העולם, שאם 'קידושין' כאן הכל כאן, ואם לאו מה קניית... (באר הפרשה)

"הוי זהיר בגחלתך"

שח הגאון רבי אברהם פאלאק זצ"ל רבה של באניהאד: בחג השבועות נהגו לקשט את בית הכנסת בפרחים ובענפי אילנות לזכר פריחתו של הר סיני בעת מתן תורה, ומעל מקומו של רבינו בעל החתם סופר זצ"ל יצרו מעין חופה מענפים מוריקים, משובצים בפרחים, והיה יושב בה כבאפריון. פעם השגיח אחד הגבאים על חבורת המקשטים, ולא הניחם להעמיד את החופה מעל מושב רבינו. בערב החג, ראה רבינו שמושב לא קושט כמימים ימימה, ולא אמר דבר. אך כבר שנינו (בברכות יט ע"א), שהפוגע בתלמיד חכם, תובע הקדוש ברוך הוא את עלבונו. ואכן, באותו חג נשרף ביתו של הגבאי כליל. (ספרא דמלכא)

**"ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ
רעשה גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים הרים
נזלו מפני ה' זה סיני מפני ה' אלקי ישראל"
(שופטים ה, ד-ה)**

אמר רבי יוסי בשעה שיצא הקב"ה משעיר לאחר שסרבו לקבל את התורה, רעשה הארץ, כי תנאי התנה הקב"ה עם מעשה בראשית, אם יקבלו ישראל את התורה מוטב, ואם לאו, יחזור העולם לתוהו ובוהו. וכיון שראתה הארץ ששעיר ושאר העמים לא קבלוהו, חשבה שגם ישראל לא יקבלוהו, לכן רעשה, וגם השמים נטפו וההרים נזלו מפחד. אך כשאמרו ישראל "נעשה ונשמע", מיד שקטו, שנאמר (תהלים עו ט): "ארץ יראה ושקטה", בתחילה יראה ולבסוף שקטה.